

CYBERPESTEN TIPS + ECOPS

Tips opvang slachtoffer

Probeer zelf rustig te blijven, ook al komen de boodschappen hard aan.

1. **Probeer je kind gerust te stellen.** Zeg dat hij de beledigingen of bedreigingen niet persoonlijk of ernstig moet nemen. Het is niet zijn eigen schuld.
2. **Zeg hem om niet te reageren** op haatmailtjes of ongewenste mails. Als de pestkop geen antwoord krijgt, is de lol er snel af.
3. **Onderzoek samen de manier van pesten.** Gebeurt dat eenmalig of voortdurend?
4. **Vraag hem om bewijsmateriaal te verzamelen en niet te deleten** (via de archieffunctie van zijn gsm of de printscreen-functie van de computer).
5. **Beloof geen snelle oplossing:** “Ik zorg ervoor dat het snel stopt.”
Cyberpesten is complex.
6. **Breng de leerkracht op de hoogte.** De pester kan in de klas zitten, maar ook niet. Als je de dader kent, vraag of er signalen zijn op school.
7. **Misschien valt het pesten op een technische manier te stoppen.** In een chatroom kan je de administrator op de hoogte brengen. Die kan de pestkop waarschuwen en zelfs verwijderen. Providers kunnen pestsites verwijderen. Van ongewenste e-mails, sms-jes of berichten op msn kan je de afzender blokkeren.
8. **Bij ernstige gevallen** (stalken, echte bedreigingen) **kan je de Federal Computer Crime Unit (FCCU) van de politie inschakelen.** Die kan bv. op zoek gaan naar het IP-adres van de computer van waaruit pestboodschappen vertrekken. (http://www.polfed-fedpol.be/crim:crim_fccu_nl.php, contact@fccu.be)

Tips aanpak pester

1. Maak duidelijk dat jij dat pestgedrag **niet accepteert**.
2. Probeer een zicht te krijgen op de **reden**: waarom doet hij dat? (“’t Is maar een spelletje.”, “Uit verveling” ...) Welke pestspelletjes haalt hij uit?
3. **Straf niet meteen**, maar speel in op zijn **inlevingsvermogen** (“Hoe zou jij reageren mocht dit jou overkomen?” “Zou je wat hier staat ook ‘in het echt’ durven zeggen?”) en gezond verstand. De meeste tieners zijn hier erg gevoelig voor en begrijpen achteraf wel dat cyberpesten niet kan.
4. Vraag hem om **meteen op te houden** met zijn pestgedrag en mogelijke sites, berichten enz. te verwijderen.
5. Als ook de andere vrienden in het spel zijn, kan je hun ouders op de hoogte brengen. **Verwittig ook de school.** Vaak zetten tieners het gepest op school verder via internet.

Tips voorkomen cyberpesten

Je kan en moet als ouder niet alles volgen wat op internet en via de gsm gebeurt. Wat helpt?

- **Volg je kind** van jongsaf aan, van bij zijn eerste stappen op internet. Zorg dat je meebent. Laat je kind uitleggen wat hij allemaal kan (hoe werkt msn, hoe maak je een eigen website?). Zorg voor een positieve sfeer zodat je kind ook komt melden als er wat fout loopt.
- Zet de **computer in de woonkamer**. Kinderen gaan kritischer en voorzichtiger chatten en surfen als ouders een oogje in het zeil houden. Zeg hen nooit hun paswoord te verklappen (ook niet aan hun beste vrienden) of foto's of persoonlijke gegevens door te sturen.
- Praat met je kind over een **verantwoorde manier van internetgebruik**, zeg hen dat ze nooit wat op het internet posten waarvan ze niet zeker weten dat de hele wereld het wil lezen.
- Ouders blijven verantwoordelijk voor wat hun kind doet op internet. 2 op 3 van de cyberpesters denken dat ze niet gevonden kunnen worden. Dat klopt niet.
- Dreig- of haatmail versturen is **strafbaar** bij wet. Zich op internet voordoen als een andere persoon, foto's publiceren zonder toestemming van de persoon in kwestie, inbreken in computers, racistische uitspraken doen, paswoorden verspreiden, ... ook.

Vuistregels voor internet-gebruik (9-13 jaar)

Surfen en gamen

- Ik weet dat niet alles waar is wat ik op leuke websites zie.
- Ik download niet zomaar games of andere software en vraag eerst toestemming aan mijn ouders
- Ik gebruik een apart (Hotmail-)adres om mezelf te registreren op websites.
- Bij spelletjes druk ik op Alt-F4 (venster sluiten) als ik de vraag krijg of ik door wil spelen. (Of: Appeltje-Q bij gebruik van een Mac.)
- Als ik me vervelend voel door iets wat ik heb gezien, dan vertel ik dat aan iemand die ik vertrouw.

Chatten en MSN-en

- Ik gebruik altijd een nickname als ik chat.
- Ik geef geen e-mail adressen, gewone adressen, namen (ook niet van school), telefoonnummers, foto's, wachtwoorden en andere persoonlijke informatie aan mensen die ik alleen van het chatten ken. Ik vraag altijd eerst aan mijn ouders of het oké is om die informatie te geven.
- Ik reageer niet op flames en seksuele toespelingen en post zelf ook geen lompe berichten en bedreigingen. Ik blijf altijd vriendelijk en eerlijk en scheld niet (terug).
- Als er iets vervelends gebeurt, ga ik weg uit de chat.
- Ik bel niet zomaar met kinderen die ik van de chat ken, en spreek niet met ze af, zonder dat mijn ouders dat weten.
- Onbekende mensen verwijder ik uit mijn MSN-contactlijst.

Mailen

- Ik open nooit vreemde mailtjes, attachments en kettingbrieven, ook niet van bekenden.
- Spam en junkmail gooi ik meteen weg en ik reageer er nooit op.

Eigen homepage, website of weblog

- Ik geef geen informatie over mezelf of anderen (zie verder bij 'Chatten en MSN-en')
- Ik kopieer niet zomaar plaatjes en praatjes van andere websites op mijn eigen pagina's. Ik vraag eerst toestemming aan de makers.

Web-winkelen

- Ik koop alleen producten van webwinkels na toestemming van mijn ouders.

Huiswerk doen met internet

- Ik weet dat niet alles waar is wat ik op internet tegenkom.
- Als ik niet weet of ik een website kan gebruiken, vraag ik de leraar of mijn ouders om raad.
- Ik neem niet zomaar teksten over van websites voor schoolopdrachten.
- Voor het kopiëren van plaatjes en foto's vraag ik eerst toestemming aan de makers.

Tijdsbesteding

- Ik zit niet langer dan ... uur per dag achter de PC voor chatten, mailen, gamen of surfen (invullen in overleg met je ouders).
- Ik zit niet langer dan ... uur per dag achter de PC voor huiswerk (invullen in overleg met je ouders).
- Na elk uur neem ik een pauze van minsten 10 minuten.

Vuistregels voor Internet-gebruik (13+)

Basisregels

- Als je iets niet zou doen IRL (in real life), doe het dan ook niet in cyberspace.
- Neem na elk uur een pauze van minstens 10 minuten.

Chatten en MSN-nen

- Geef zo min mogelijk persoonlijke gegevens. Dus geen (e-mail)adressen, namen (ook niet van school), telefoonnummers, wachtwoorden, beroepen, foto's, etc. Je weet niet wat ermee gebeurt.
- Blijf aardig en eerlijk. Negeer flames, discriminatie en seksuele toespelingen en schakel zo mogelijk de provider in. Post zelf geen lompe berichten of bedreigingen.
- Laat je niks wijsmaken en ga niet in op mooie beloften. Op het internet is niets wat het lijkt.
- Spreek niet in je eentje af met iemand die je van de chat kent. Neem altijd iemand mee, spreek af op een plek waar veel mensen zijn en laat thuis weten waar je bent.

Mailen

- Open of download niets van mensen die je niet (of alleen van internet) kent.
- Gooi spam en junkmail meteen weg.

Surfen

- Geef niet zomaar informatie weg in ruil voor games, clips, toegang tot community's, etc. Je gegevens worden opgeslagen, gebruikt en doorverkocht.
- Privacy-bepalingen zijn er niet voor niks. Lees ze voor je iets invult. Kijk wat er met je gegevens gebeurt en of ze aan derden worden verstrekt.

Registreren

- Een nickname en een wachtwoord zijn meestal voldoende. Geef desnoods een fake-adres. Klik overbodige vinkjes weg, anders word je overladen met junkmail.
- Lees de voorwaarden in de licentie-overeenkomst. Let vooral op de hoeveelheid informatie die je wordt gevraagd, wat ermee gebeurt en wie er toegang toe heeft.

Eigen website, homepage of weblog

- Geef geen informatie waarmee jij of anderen te herleiden zijn.
- Kwets of beledig anderen niet, hoe grappig het ook lijkt. Miljoenen mensen lezen mee, dus je acties kunnen verstreckende gevolgen hebben.

Web-winkelen

- Noteer al je online-uitgaven, zodat je niet meer uitgeeft dan je hebt.
- Koop nooit zomaar iets van een site. Check altijd de beveiligingsmaatregelen.

Downloaden en uploaden

- Downloaden of kopiëren van mp3-tjes voor eigen gebruik mag, maar je bent niet anoniem.
- Download of kopieer geen software waarvoor je eigenlijk moet betalen. Je kunt vervolgd worden.
- Bied geen muziek of software aan. Dat is strafbaar.

Informatie zoeken en gebruiken

- Check door wie en wanneer de informatie gepubliceerd is. Is het een betrouwbare bron?
- Vermeld bij korte citaten de bron (auteursnaam plus site). Vraag voor afbeeldingen en hele teksten toestemming aan de makers en voeg vervolgens een bronvermelding toe.

Interessante websites

<http://www.clicksafe.be>

<http://www.besafeonline.org>

<http://www.planet.nl/planet/show/id=703280>

<http://www.planet.nl/planet/show/id=1096809/sc=73d234>

www.ecops.be: het nieuwste middel in de strijd tegen cybercriminaliteit

23/01/2007 – Elke internetgebruiker die een inbreuk vaststelt op het internet, zal dat voortaan kunnen melden aan de Federale Politie via www.ecops.be. Inbreuken kunnen enkel gemeld worden. Er kan op de website geen klacht ingediend worden. Via www.ecops.be kan je cyberinbreuken aangeven zoals seksueel misbruik van kinderen, illegale handelspraktijken, informaticacriminaliteit, racisme, stalking,... De website www.ecops.be is een nieuwe mogelijkheid voor de burger om via het internet in contact te komen met de politie. De andere toepassing, het e-loket, wordt momenteel uitgetest in vijf politiezones.

Bij een melding via eCops kan de politie onmiddellijk ingrijpen en de inbreuk stopzetten. De gespecialiseerde onderzoekers kunnen bijvoorbeeld zeer snel de daders opsporen of een illegale website sluiten.

Het meldpunt www.ecops.be is een gezamenlijk initiatief van de Federale Gerechtelijke Politie, gesteund door de minister van Binnenlandse Zaken, en van de Federale Overheidsdienst Economie.

Politiecontact in cyberspace

Burgers kunnen voortaan op twee manieren via het internet met de politie in contact komen:

• Via eCops

- Website www.ecops.be.
- Melding maken (geen klacht indienen).
- In heel België.
- Meerdere inbreuken kunnen gemeld worden (zie verder).
- Voor onderwerpen onder de bevoegdheid van de politie en FOD Economie.

• Via e-loket

- Website www.politie.be.
- Klacht indienen.
- Project wordt momenteel getest in vijf politiezones (Gent, Overijse, Lommel, Brussel-West, La Louvière).
- Momenteel enkel winkeldiefstallen, fietsdiefstallen en vandalisme op privé-goederen (beschadigingen en graffiti).
- Voor onderwerpen onder de bevoegdheid van de politie

Iedereen

Elke internetgebruiker die een inbreuk op het internet vaststelt en die wil melden, kan dat op de website www.ecops.be. Op die website moet je een formulier invullen om melding te maken van het soort inbreuk dat je hebt vastgesteld.

De slachtoffers van een inbreuk die gepleegd is via het internet (fraude, racisme...) moeten om klacht in te dienen nog altijd naar de politie gaan.

Anonimiteit

Wie melding maakt van een inbreuk, kan anoniem blijven. Als je een e-mailadres achterlaat, kan de politie wel een ontvangstbericht sturen. In dat ontvangstbericht zal vermeld staan of de gesignaleerde inbreuk al dan niet een inbreuk op de Belgische wet inhoudt.

Het ontvangstbewijs geeft geen uitleg over het vervolg van het onderzoek. Er zal geen enkele feedback gegeven worden omdat de identiteit van de melder niet gegarandeerd kan worden.

Federal Computer Crime Unit

De Federal Computer Crime Unit van de Federale Politie en de 20 regionale afdelingen (Regional Computer Crime Unit) strijden tegen informaticacriminaliteit en bieden technische steun aan de speurders van de Lokale en Federale Politie.

De FCCU maakt deel uit van de Algemene Directie van de Gerechtelijke Politie.

De cyberinbreuken die je op www.ecops.be kan melden:

- Illegale handelspraktijken
- Illegale reclame – spam
- Informaticacriminaliteit – hacking
- Oplichting – Internetfraude
- Seksueel misbruik van kinderen op het internet
- Bedreigingen
- Laster en eerroof
- Illegale verspreiding van muziek en films
- Privacy
- Racisme en revisionisme
- Psychische belaging
- Terrorisme
- Valse documenten
- Drugs
- Wapens en springstoffen
- Zeden